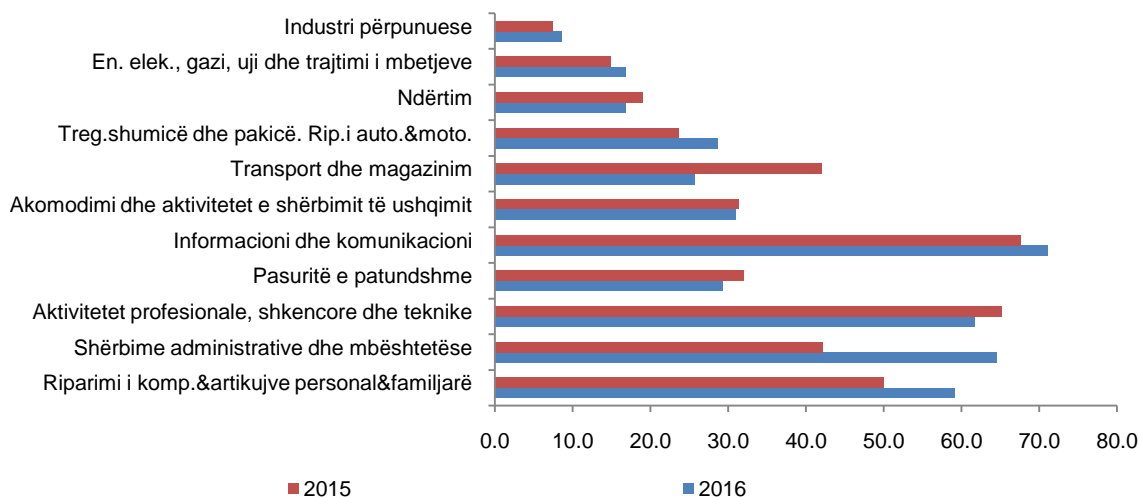

Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit në Ndërmarrje

Tiranë, më 13 Korrik 2017: Ndërmarrjet që e kanë përdorur kompjuterin për qëllime pune gjatë vitit 2016, përfaqësojnë 95,6 % të ndërmarrjeve ekonomike, nga 95,0 % që ishte në 2015.

Punonjësit që kanë përdorur kompjuter për qëllime pune përbëjnë 28,0 % të të punësuarve gjithsej të ndërmarrjeve, duke u rritur me 3,6 %, krahasuar me 2015. Përqindja më e ulët e punonjësve që përdorin kompjuter vërehet në aktivitetin e industrisë përpunuese me 8,6 % dhe në aktivitetin e ndërtimit me 16,8 %. Kompjuterat janë përdorur në një masë më të madhe nga punonjësit e ndërmarrjeve që kanë aktivitet në fushën e informacionit dhe komunikacionit me 71,1 %, pasuar nga shërbimet administrative dhe mbështetëse me 64,6 % dhe punonjësit në aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike me 61,7 %.

Fig. 1 Punonjës që përdorin kompjuter në ndërmarrje sipas aktivitetit ekonomik (%)

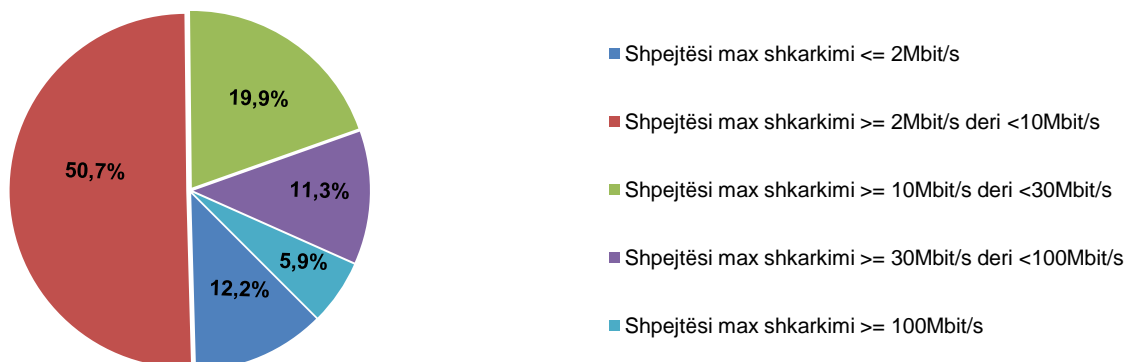

Përqindja e ndërmarrjeve që kanë akses në internet është 96,8 %, e totalit të ndërmarrjeve që përdorin kompjuter, duke u rritur me 0,6 %, krahasuar me vitin 2015. Përqindja e përdorimit të kompjuterit me akses në internet nga ndërmarrjet në Shqipëri është 0,2 % më e ulët krahasuar me mesataren e vendeve anëtare të BE-së (97%).

Lidhja në internet ka qenë kryesisht e tipit DSL ose të tjera broadbandi, në 84,5 % të ndërmarrjeve.

Për publikim 13/07/2017

Fig. 2 Shpejtësia maksimale për shkarkim dokumentash, 2016

Shpejtësia më e madhe e shkarkimit të informacionit, në 50,7 % të ndërmarrjeve, është nga 2-10 Mbit/s, duke u ulur me 13,3 %, në krahasim me vitin 2015. Ndërsa, numri i ndërmarrjeve që kanë patur shpejtësinë e shkarkimit të informacionit më të lartë se 10 Mbit/s është rritur me 7,4 %, krahasuar me vitin e kaluar.

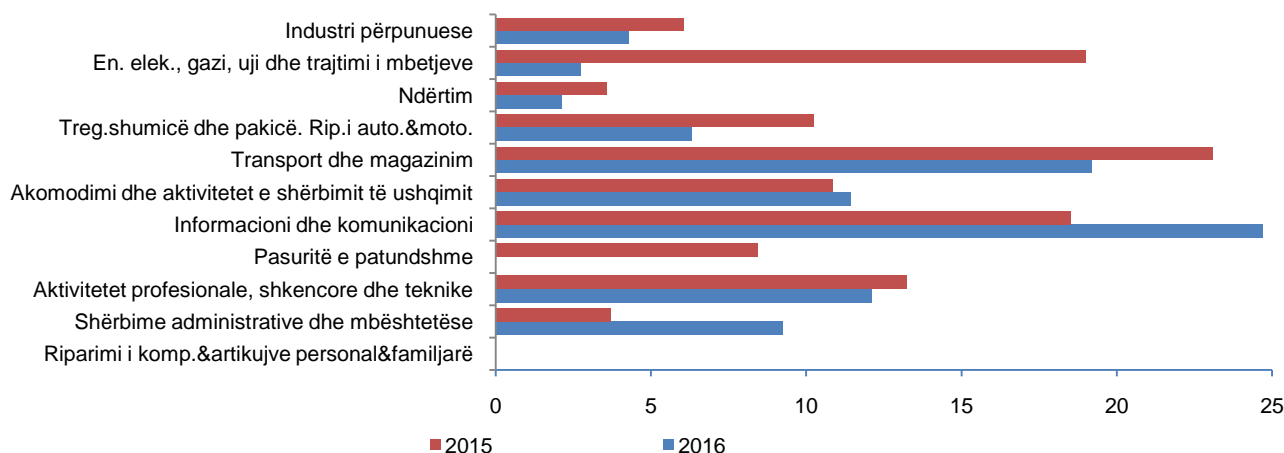
Në vitin 2016, ndërmarrjet që kanë pasur faqe interneti janë 51,6 % e totalit. Në 66,1 % të ndërmarrjeve, faqja e internetit është përdorur për të shfaqur kataloget e produkteve ose çmimet e tyre.

Në 2016, vetëm 7,1 % e ndërmarrjeve kanë shitur produkte/shërbime nëpërmjet faqes së internetit apo aplikacioneve të dedikuara. Peshën më të madhe të tregtisë elektronike e zënë ndërmarrjet që ushtrjnë aktivitetet në fushën informacion dhe komunikacioni me 24,7 %, pasuar nga transport dhe magazinim me 19,2 % dhe aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike me 12,1 %.

Në ndërmarrjet e aktivitetit ndërtim, 2,1 % kanë shitur produkte/shërbime online dhe në ndërmarrjet përpunuese ky tregues është 4,3 %.

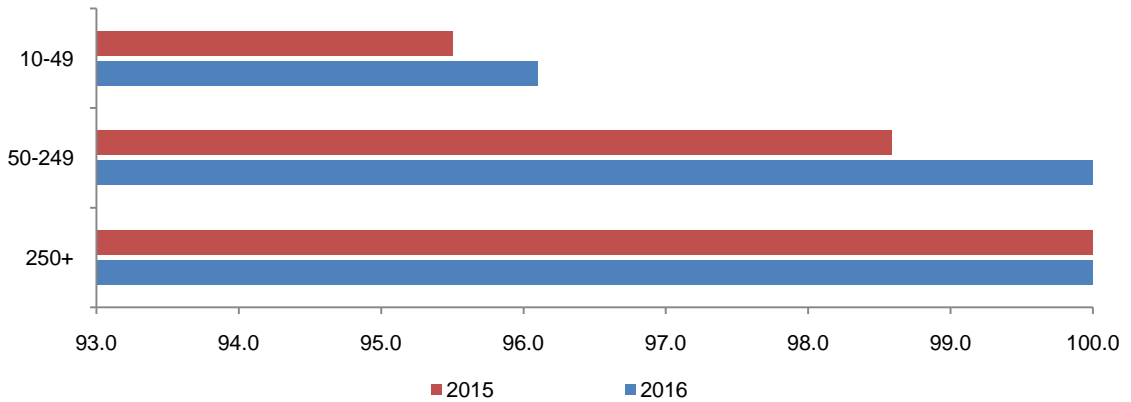
Media sociale (Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube etj.) është përdorur në 38,9 % e ndërmarrjeve.

Fig. 3 Shitjet on-line nga ndërmarrjet sipas aktivitetit ekonomik (%)

Përqindja e ndërmarrjeve të cilat kanë përdorur internetin për të kontaktuar me autoritetet publike, gjatë vitit 2016, ishte 96,7 %, duke e rritur nivelin e ndërveprimit me autoritetet publike nëpërmjet përdorimit të internetit nga 95,2 %, që ishte në vitin 2015.

Fig. 4 Përdorimi i internetit në ndërmarrje sipas madhësisë së ndërmarrjes (%)

Metodologjia

INSTAT për matjen e nivelit të treguesve të përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit ka kryer në vitin 2016 vërtetimin mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike me mbi 10 e më shumë të punësuar.

Termi “Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK)” i referohet teknologjive që sigurojnë akses në informacione përmes telekomunikimit. Termi TIK është i ngjashëm me termin Teknologji Informacioni (TI), por fokusohet në teknologjitë e komunikimit që përfshijnë internetin, rrjetin, celularët dhe media të tjera komunikimi.

Qëllimi i vërtetimit “Anketa për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit” është të mbledhë dhe shpërndajë informacion të harmonizuar dhe të krahasueshëm për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) në ndërmarrje. Për matjen e përdorimit të TIK, INSTAT ka intervistuar 1581 ndërmarrje të të gjitha formave legale dhe llojeve të pronësisë me 10 e më shumë të punësuar.

Njësia e vërtetimit

Njësia e vërtetimit është ndërmarrja me mbi 10 të punësuar, e rezultuar aktive gjatë 2015 nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve.

Fusha e mbulimit

Në vërtetim u mbuluan ndërmarrjet e zgjedhura nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve të klasifikuara sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në nivel seksioni;

Seksionet	Përshkrimi
C	Industri përpunuese
D, E	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar; Furnizimi me ujë,aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve
F	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. Riparimi i automobilave dhe motoçikletave
H	Transport dhe magazinim
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit
J	Informacioni dhe Komunikacioni
L	Pasuritë e patundshme
M (Grupet 69-74)	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike (pa përfshirë aktivitetet veterinare)
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse
S (Grupi 95.1)	Riparimi i kompjuterëve dhe i pajisjeve të komunikimit

Metoda e grumbullimit

Në vitin 2016 grumbullimi i të dhënave është bërë i mundur me metodën CAPI, nëpërmjet intervistës ballë për ballë me anketues me tabletë.

Periudha e referencës për variablat kryesore është koha e mbledhjes së të dhënave, viti 2016. Për pyetjet në lidhje me Specialistët e TIK, Shitje/Blerje on line periudha referuese është një vit më parë, 2015.

Përkufizime

Kompjuter: Kompjuterat përfshijnë kompjuterat personalë, tabletët apo pajisje të tjera portabël si Smartphone apo Personal Digital Assistants (PDAs).

Akses në Internet: Termi “Akses në Internet” i referohet një lidhjeje të jashtme në Internet përmes një kompanie që operon si Ofrues i Shërbimit në Internet (Internet Service Provider – ISP).

Broadband: Broadband janë teknologjitë apo lidhjet të cilat mundësojnë transmetimin e shpejtë të të dhënave, si psh: filma, lojra, video-konferenca nëpërmjet një rrjeti interneti (për shembull: ADSL, lidhje kabllor, UMTS, lidhje optike, VDSL, linja me qira).

Website: Faqja e internetit është një dokument me HyperText. Ekzistenca e një website i ofron ndërmarrjes potencial për një performancë më të mire, mundësi të reja për prezantimin e ndërmarrjes, produkteve, mundësi për njohje më të madhe dhe në të njëjtën kohë aksesin në tregje të reja dhe për rrjedhojë të ardhura më të larta. Faqet e internetit mund të ketë tekst, lidhjet HyperText, imazhe, video dhe zëra.

Autoritet publik: Termi autoritet publik i referohet si shërbimeve publike ashtu edhe aktiviteteve administrative si psh: taksave, rregjistrimit të biznesit, sigurimeve shoqërore, shëndetit publik, administrimit lokal etj. Autoritetet publike mund të jenë në nivel lokal, rajonal ose kombëtar.

Media Sociale: Përdorimi i Mediave Sociale si psh: Facebook, Google+, Twitter, YouTube etj. i referohet përdorimit nga ndërmarrja të aplikacioneve që bazohen në teknologjinë e Internetit ose në platforma komunikimi për tu lidhur, krijuar dhe shkëmbyer përmbajtje online, me kliente, furnizues, ose partnerë, jashtë ose brënda ndërmarrjes.

Tregtia elektronike: Një transaksion i tregtisë elektronike është shitja ose blerja e të mirave apo shërbimeve përmes rrjeteve kompjuterike me metoda të dizenuara në mënyrë specifike për qëllimin e marrjes ose bërjes së porosive. Të mirat ose shërbimet porositen përmes këtyre metodave, ndërsa dorëzimi final dhe pagesa mund të mos kryhen online. Transaksionet e tregtisë elektronike përjashtojnë porositë e bëra përmes mesazheve të email-eve të shtypura manualisht.